

77-GIỚI NGHE LÉN SỰ TRANH CÃI

Khi Phật an trú tại thành Xá-vệ, nói rộng như trên. Bấy giờ, các Tỳ-kheo xung đột nhau, cùng sống chung một chỗ mà bất hòa. Lúc ấy, nhóm sáu Tỳ-kheo đứng ở chỗ khuất lén nghe những người này nói, rồi đem nói với những người kia, nghe những người kia nói rồi đem nói với những người này, khiến cho hai bên xích mích nhau, nên cùng sống chung một trú xứ mà bất hòa. Họ cãi nhau nào là đúng pháp, phi pháp, đúng luật, phi luật, cho đến việc ấy nên làm yết-ma, việc ấy không nên làm yết-ma. Các Tỳ-kheo liền đem sự việc ấy đến bạch lên Thế Tôn. Phật bèn bảo gọi nhóm sáu Tỳ-kheo đến. Khi họ đến rồi, Phật liền hỏi về sự việc trên:

- Các ông có việc đó thật không?

- Có thật như vậy, bạch Thế Tôn.

- Đó là việc ác, phi pháp, phi luật, trái lời Ta dạy, không thể dùng việc đó để nuôi lớn pháp thiện được.

Đoạn, Phật truyền lệnh cho các Tỳ-kheo đang sống tại thành Xá-vệ phải tập họp lại tất cả, vì mười lợi ích mà chế giới cho các Tỳ-kheo, dù ai nghe rồi cũng phải nghe lại:

Nếu khi các Tỳ-kheo tranh tụng nhau mà một Tỳ-kheo đứng im lặng lắng nghe, với suy nghĩ: “Họ có nói điều gì thì ta phải ghi nhớ” (chỉ vì mục đích đó chứ không có gì khác), thì phạm tội Ba-dạ-đề.

Giải Thích:

Tranh tụng: Như nói: Việc đó đúng pháp, phi pháp, đúng luật, phi luật, cho đến việc đó nên làm yết-ma, việc đó không nên làm yết-ma.

Đứng nghe: Hoặc đứng cách bức tường, cách hàng rào, đứng ngoài cửa, cách bức màn, cách tảng đá, cách đám cỏ v.v... lắng nghe với suy nghĩ: “Họ có nói điều gì thì ta phải ghi nhớ” (chỉ vì mục đích mách lẻo chứ không có gì khác), thì phạm tội Ba-dạ-đề.

Ba-dạ-đề: Như trên đã nói.

Khi hai Tỳ-kheo đang nói chuyện riêng ở trong phòng mà một Tỳ-kheo khác muốn đi vào thì phải khảy ngón tay, dậm chân có tiếng động, nếu người trong phòng bỗng đứng im lặng, thì nên trở lui. Nếu người trong phòng vẫn nói không ngừng thì đi vào không có tội.

Khi một Tỳ-kheo đang ngồi trong phòng mà có hai Tỳ-kheo vừa

nói chuyện riêng vừa từ ngoài đi vào thì vị Tỳ-kheo ngồi trong phòng không được im lặng mà phải khảy ngón tay, dậm chân cho có tiếng động. Nếu hai người kia im lặng thì tự mình phải đi ra khỏi phòng.

Nếu Tỳ-kheo tranh chấp với những Tỳ-kheo khác gây nên thù hận, bèn nói: “Người này đã mắng chửi ta, ta phải giết kẻ ác này”, rồi bỏ đi, thì vị Tỳ-kheo nghe được điều này, phải đến nói với người kia: “Trưởng lão nên cẩn thận đề phòng. Tôi nghe có những điều bất lợi cho trưởng lão”.

Nếu có những Tỳ-kheo khách đến rồi trú tại giảng đường, phòng sưởi, phòng ngồi thiền, thế rồi thấy quản chúng, thầy tri sự sẽ đến thăm họ, nghe họ bàn bạc với nhau như sau: “Trưởng lão, chúng ta hãy lấy trộm đồ trong kho nọ, vật trong tháp kia, thức ăn trong nhà bếp của Tăng, y bát của Tỳ-kheo đó”, thì phải im lặng trở về lại giữa chúng Tăng thông báo cho mọi người biết: “Này các Đại đức, đồ trong kho nọ, vật nơi tháp kia, thức ăn trong nhà bếp đó, y bát của Tỳ-kheo ấy cần phải phòng bị, vì tôi nghe có kẻ muốn lấy cắp”.

Nếu Tỳ-kheo có nhiều đệ tử thì buổi tối nên đi thăm dò các phòng xem họ có sinh hoạt đúng pháp không. Nếu nghe họ bàn luận về các câu chuyện như chuyện thế tục, chuyện của vua chúa, chuyện trộm cướp v.v..., thì không nên vào phòng ngay lúc ấy quở trách họ mà phải đợi khi họ đến phòng mình rồi mới dạy bảo như sau: “Các ông vì lòng tin xuất gia, ăn đồ do thí chủ cúng dường, phải ngồi thiền, tụng kinh, vì sao lại bàn luận những chuyện thế tục phi pháp như vậy? Đó chẳng phải là những việc tùy thuận tốt lành của người xuất gia”.

Nếu nghe họ bàn luận kinh điển, đối đáp nghĩa lý, thì không nên vào phòng khen ngợi ngay lúc ấy mà phải đợi họ đến phòng mình rồi mới khen ngợi: “Các ông có thể luận bàn kinh điển, giảng giải pháp Phật, như Đức Thế Tôn dạy: Khi Tỳ-kheo hội họp thì nên làm hai việc, một là im lặng như Hiền Thánh, hai là giảng luận pháp Phật”.

Khi các Tỳ-kheo đi vào xóm làng vừa đi vừa nói chuyện, thì vị Tỳ-kheo đi sau đến nơi, không được im lặng mà phải đằng hắng, dậm chân cho có tiếng, nếu những người đi trước cứ tiếp tục nói, thì mình đi tới không có tội.

Khi vị Tỳ-kheo đang đi trước mà có các Tỳ-kheo đi sau, vừa đi vừa nói chuyện đến nơi, thì Tỳ-kheo đi trước không được im lặng, mà phải đằng hắng, dậm chân cho có tiếng động (để những người đi sau biết). Khi Tỳ-kheo đi nhiều tháp, hoặc sau bữa ăn đi vào trong rừng ngồi thiền thì cũng làm như vậy. Thế nên nói (như trên).